

ORGANISACE A PROVÁDĚNÍ PROTIZTEČÍ A PROTIÚDERŮ S ROZVINOVÁNÍM SVAZKŮ Z CHODU

Generálmajor Josef Suchomel

Nová organizace armády i některé změny v organizaci svazků a útvarů dávají vyšším velitelům možnost tvůrčím způsobem řešit jak organizaci a celkové pojetí obrany, tak vedení obranného boje a obranné operace.

Velitel vševojskové armády má plnou odpovědnost za udržení taktické hloubky obrany a za vybudování třetího pásma a obranných čar mezi druhým a třetím pásmem obrany. Třetí pásmo obrany pak brání buď svými silami nebo za pomoci frontu.

Podle úkolu, zámyslu velitele frontu, podmínek terénu a j. může pak položit hlavní úsilí obrany na první nebo druhé pásmo obrany. Podle toho bude též plánovat provedení protiztečí a protiúderů druhým sledem armády. V tomto článku se pokusím řešit některé otázky organizace, plánování protiztečí a protiúderů armádními silami a prostředky za předpokladu, že hlavní úsilí obrany bude buď na prvním nebo druhém pásmu obrany, dále podmínky jejich provedení a vlastní provedení protiztečí a protiúderu při rozvinování vojsk z hloubky.

Je třeba hned na začátku zdůraznit, že hlavním cílem plánování protiztečí nebo protiúderů musí být zničení nepřítele, který se vklíní do obranného systému, v taktické hloubce. Zničení nepřítele v operační hloubce se bude zpravidla již vymykat z možností velitele armády. Tu bude armáda svými prostředky spolupůsobit částí sil. V protiúderu frontu buď obranou nebo spoluúčastí v protiúderném uskupení frontu.

Všeobecné podmínky pro provedení protiztečí a protiúderů

Úspěch obranné operace armády závisí na udržení taktické hloubky obrany. K obraně taktické hloubky obrany může velitel armády uskupit hlavní síly k obraně:

- prvního pásma obrany,
- druhého pásma obrany.

V obou případech cílem obranné operace je zničit proniknuvšího nepřítele v taktické hloubce obrany a v žádném případě nepustit, aby nepřítel pronikl do operační hloubky obrany. V obou případech bude tedy velitel armády plánovat protizteč a protiúder k zničení nepřítele v taktické hloubce, t. j. v prvním pásmu obrany, mezi prvním a druhým pásmem obrany nebo nejpozději v druhém pásmu obrany.

Podle vzniklé situace budou se provádět protizteče nebo protiúder částí druhého sledu armády (druhými sledy svazků) nebo celým druhým sledem armády (po případě zesílenými silami a prostředky frontu) a za podpory zbraní hromadného ničení.

Za soudobých podmínek, kdy jakékoli hromadění vojsk na menším prostoru má vzápětí nebezpečí napadení zbraněmi hromadného ničení, bude provádění protiztečí a protiúderů z chodu pravidlem.

Provádění protiztečí (protiúderů) z výchozího položení stává se výjimkou, protože zpravidla nebude dost času na vybudování výchozího prostoru tak, aby zabezpečoval vojska před úderem zbraní hromadného ničení.

Provedení protiúderu z chodu se však v obranné operaci usnadňuje tím, že je zpravidla možná příprava vojsk i velitelů.

Výchozími prostory pro protizteč — protiúder budou příčná postavení nebo příčky, po případě obranná postavení a pásma při provedení čelní protizteče — protiúderu.

Mnohdy může dostat vševojsková armáda úkol zabezpečit provedení frontového protiúderu z určité obranné čáry a neplánovat svůj protiúder nebo se připojit částí sil k frontovému protiúderu.

Může nastat i taková situace, že nebude účelné provést protizteče plukem nebo divisí, na př. při obraně směru hlavního úderu nepřítele, který má značnou převahu na zemi i ve vzduchu, a protizteče by tedy neměly nadějí na úspěch. V tomto případě bude lepší zaujmout na výhodné čáře obranu s dostatečnou hustotou a připravit tak podmínky pro protiúder. Jindy nebude proveden plánovaný protiúder, bude-li nepřítel mít jen místní úspěchy; pak může být jeho úspěch likvidován protiztečí jen částí sil druhého sledu armády.

Volba směru protiztečí a protiúderů má značný vliv na jejich úspěch nebo neúspěch. Úder do boku a týlu nepřátelského uskupení bývá zpravidla nejvýhodnější, protože odděluje hlavní útočné uskupení nepřítele od materiální základny a napadá jeho dělostřelectvo přímé podpory, mnohdy i základny zbraní hromadného ničení. Vytváří i podmínky pro obklíčení pronikavšího nepřítele a vede zpravidla nejkratším směrem k obnovení ztracených obranných pásem. Obnova obranného pásma tvoří pak základ pro uspořádání sil na vnější frontě obklíčení a základnu pro možnou pozdější útočnou operaci (přechod do protiútoků).

Avšak mohutnost zbraní hromadného ničení dává předpoklady pro rozdrčení úderného uskupení nepřítele v čele útočné sestavy, t. j. možnosti rozhodně změnit poměr sil ve prospěch vlastních sil, a provést protiúder vedený do čela útočného uskupení nepřítele. Může vést k rozdělení nepřátelského uskupení na menší skupiny, k postupnému obklíčení a zničení.

Dalším prvkem majícím vliv na úspěch nebo neúspěch protiztečí a protiúderů je vhodná doba jejich provedení. Doba provedení protizteče nebo protiúderu může být různá a bude se řídit situací, která se vytvoří na frontě.

Protizteče druhých sledů svazků prvního sledu armády, po případě svazků bránících druhé pásmo obrany při úsilí na druhém pásmu budou vedeny, aby bylo zdrženo a omezeno útočné tempo nepřítele, který se vlomil do obranného systému. Přitom svazky na prvním pásmu obrany v tomto případě musí pevně zabezpečit příčná postavení nebo postavení připravená k provedení protiztečí nebo protiúderů druhým sledem armády (částí). Houževnatým odporem, mnohdy i v obklíčení vytvoří svazky bránící se na pásmech obrany pro nepřítele nutnost předčasně zasadit své svazky a nakupit tak síly do menšího prostoru, což vytvoří pod-

mínky pro masové použití zbraní hromadného ničení, jako přípravy k provedení protiúderu. Zasazením záloh projevuje nepřítel další útočný zámysl, má možnost dalšího úspěchu a útočí. V takovém okamžiku mít pohotově úderné uskupení a překvapivě udeřit na nečekaném místě zaručuje poloviční úspěch.

Vést protizteč, nemá-li nepřítel zasazený taktické zálohy, nebo protiúder, nejsou-li zasazený bližší operační zálohy, je obtížné a nevýhodné. Nepříteli se dává možnost k tomu, aby manévrem svých záloh (druhých sledů) omezil úspěch protiztečí a protiúderů. V takovém případě je nutno soustředit prostředky hromadného ničení na zpomalení tempa druhých sledů nepřítele a zabránit jejich přímému zásahu proti protiztečím nebo protiúderu. Vést protiúder, když nepřítel přešel do dočasné obrany a přeskupil své síly k obraně je rovněž nevýhodné a vyžaduje důkladnější přípravy i podpory, jakož i hlubší sestavy úderného uskupení. Časově může být provedena protizteč již první den obranné operace ve prospěch prvního pásma obrany nebo druhý a třetí den obranné operace při soustředění úsilí na druhém pásmu obrany.

Protiúder druhým sledem armády může být proveden nejdříve noc z prvního na druhý den operace, po případě později. Závisí to na houževnatosti obrany vojsk v obraně a na tempu útoku nepřítele, hlavně v jakém rozsahu použije útočník zbraní hromadného ničení. Bude-li plánován protiúder po vltomu nepřítele do druhého pásma obrany, bude při normálním tempu útoku proveden až v noci z D 2 na D 3 nebo později. Další podmínkou pro úspěšné provedení protiztečí nebo protiúderů je rychlost provedení a utajení, po případě uvedení nepřítele v omyl, pokud jde o čas a místo provedení. Za použití zbraní hromadného ničení a při zdokonalených průzkumných prostředcích bude jakékoli provedení přeskupení sil pro protiúder ve dne téměř nemožné. Rovněž setrvání úderného uskupení ve výchozím prostoru by znamenalo riskovat napadení zbraněmi hromadného ničení a letectvem a z toho vyplývající ztráty. Může-li být skryt před pozorováním nepřítele útvar druhého sledu svazku, po případě i svazek provádějící protizteč, je nutno vyloučit provedení přeskupení úderného uskupení k provedení armádního protiúderu ve dne. Proto je třeba provádět přeskupení protiúderného uskupení co možná v noci a provádět protiúder v noci nebo k ránu s rozvinováním svazků z chodu. Provedení protizteče nebo protiúderu ve dne bude podmíněno vytvořením místní letecké blokády a použitím zbraní hromadného ničení. Toto opatření bude nutné v těch případech, kdy jakékoli další zpoždění by mělo za následek upuštění od výhodného okamžiku, po případě ztráty výhodné čáry k protiaku.

Všeobecný vývoj operačního umění a ráz operací v soudobých podmínkách klade důraz na rychlé plánování, zkracování doby na přípravu útočných i obranných operací jak vlastními vojsky, tak i možným nepřítelem. Proto velitel armády a jeho štáb bude mít zřídka kdy dost času, aby zcela provedl veškeré přípravy k provedení protiztečí a protiúderu podle možných variant. Kromě toho možnost zasažení protiúderného nebo protiztečného uskupení zbraněmi hromadného ničení nutí vojska, aby utajila své přípravy, provedla své úder s minimální ztrátou času a připravila všechny podmínky, které by zaručovaly provedení protiztečí a protiúderů. Mám hlavně na mysli vybudování výchozích prostorů. Přesto bude nutné

kromě všeobecných podmínek uvedených vpředu, aby vojska vedla houževnatou obranu k získání času na přeskupení vojsk určených pro protizteče nebo protiúder. Kromě toho je třeba včasného zabezpečení čáry zasažení protiúderného uskupení prostředky bránících se vojsk, zálohami armády a rychlými prvky, dělostřeleckými protitankovými zálohami a pohyblivými odřady zatarasovacími. Masové použití zbraní hromadného ničení, vytvoření výhodného poměru sil na směru protiúderu je samozřejmou podmínkou.

Protiúderné nebo protiztečné uskupení je třeba rychle soustředit a provést protizteč — protiúder bez setrvání na čáře rozvinutí, a tak nedopustit, aby nepřítel provedl napadení prostředky hromadného ničení. Přes tuto časovou tíseň učiní velitel armády a jeho štáb řadu opatření pro zdárné provedení protizteče nebo protiúderu částí nebo celým druhým (třetím) sledem armády.

Z nejdůležitějších opatření v období přípravy obranné operace uvádíme:

- a) rekognoskaci a organizaci součinnosti pro protizteč — protiúder,
- b) plánování protizteče — protiúderu,
- c) přípravné práce k zabezpečení protizteče — protiúderu.

Velitel armády při rozhodnutí pro organizaci a vedení obranné operace armády musí mít jasný obraz o možnosti a pravděpodobné činnosti nepřítele. Hlavní starostí velitele a štábu armády bude určit pravděpodobný směr hlavního úderu nepřítele, aby mohl prostředky armády způsobit zpomalení tempa útočné operace nepřítele a získat tak čas na soustředění sil a prostředků k napadení útočného uskupení a jeho zničení za podmínek pro armádu nejvýhodnějších. Protože nikdy nelze předem do podrobností určit, jak se vyvine situace na bojišti, nelze tedy ani jednoznačně plánovat protiopatření. Proto zpravidla plánuje armáda provedení protiztečí nebo protiúderů ve dvou až třech variantách při stanovení určitých předpokladů, kdy a za jakých okolností bude ta nebo ona varianta provedena. Tyto předpoklady třeba stanovit v terénu. V terénu si učiní jasný obraz o schůdnosti terénu, o možnostech použití druhů vojsk, o jejich manévru atd.

Proto na rekognoskaci musí velitel armády určit: epicentra shozu atomových zbraní a prostory použití ostatních zbraní hromadného ničení, směr hlavního úderu protiztečí — protiúderů podle variant, výchozí prostory nebo čáry rozvinutí protiúderných (protiztečných) uskupení, jejich sestavu, úkoly a nutnou podporu hlavně zbraněmi hromadného ničení, možnosti rychlého manévru na čáru rozvinutí a možnosti rozvinutí, jakož i vybudování s hlediska ženižního a přípravu velení (vybudování VPS a spojovací sítě).

Při organizaci součinnosti vytyčuje velitel armády předpoklady, za kterých bude protizteč — protiúder v jednotlivých variantách spuštěn, organizuje součinnost protiúderného (protiztečného) uskupení mezi svazky provádějícími protiúder (protizteč) a se svazky podporujícími a chránícími protiúder (protizteč), s druhy vojsk, hlavně s letectvem, dělostřelectvem a zbraněmi hromadného ničení, s prostředky frontu, po případě se sousedy, řeší zabezpečení čar rozvinutí, zabezpečení velení a smluvená znamení a signály.

Je-li dost času, bude velmi výhodné provést některé nácviky s veliteli a štáby i vojsky.

Plánování protiúderů (protiztečí) provede pak štáb armády podle výsledku rekognoskace a organisace součinnosti. Plánování protiztečí — protiúderů bude podstatnou částí plánu obranné operace armády. Bude se provádět podle obvyklých známých pravidel za řízení náčelníka štábu armády při zachování všech pravidel utajení a zpravidla graficky v jednom exempláři.

Pro snadnější vysvětlení a konkrétnísování některých zásad organisace, plánování a provedení protizteče — protiúderu částí nebo druhým sledem vševojskové armády uvádím na náčrtech typické příklady za předpokladu, že vševojsková armáda brání s hlavním úsilím první pásmo obrany — náčrt 1 a 2 nebo vševojsková armáda brání s hlavním úsilím druhé pásmo obrany — náčrt 3 a 4.

Pro zdar provedení plánovaných protiztečí — protiúderů bude třeba v nejkratší době provést nutné ženijní úpravy plánovaných čar rozvinutí (výchozího prostoru) s využitím příčných postavení, vybudovat a zamaskovat osy přesunu pro svazky (nejméně po dvou) s možností objížděk nebezpečných prostorů, postavení protitankových záloh a ostatních prvků zabezpečení výchozí čáry, vybudovat systém velení (VPS a spojovacího uzlu, linkové sítě), palebných postavení protiletadlového dělostřelectva i ostatního dělostřelectva atd.

Všechny tyto úpravy je nutno provádět co nejdříve s využitím ženijní techniky, avšak utajeně, aby nebyl předem prozrazen zámysl velitele armády vést obrannou operaci. Vzhledem k tomu, že tyto práce budou prováděny v hloubce obranného pásma armády, je možné využít co největšího počtu všech ženijních strojů.

Sestava protiúderného (protiztečného) uskupení

K provedení protiúderu (protizteče) se využívá částí nebo všech sil druhého sledu vševojskové armády a podpory co největšího počtu armádních prostředků. Je to pochopitelné i nutné, uvážíme-li, že protiúderem zpravidla vrcholí obranná operace armády a že na jeho úspěchu z velké části závisí úspěch nebo neúspěch celé obranné operace.

K provedení protizteče k zničení menšího uskupení nepřítele, který pronikl do některého obranného pásma, a k jeho případnému obnovení může být použito jen částí sil druhého sledu armády, zpravidla mechanisované divise. K podpoře protiztečí bude použito armádních prostředků a zbraní hromadného ničení v takové míře, která zabezpečí úspěch provedení protizteče.

Na podporu protiúderu bývá zpravidla použito všech volných sil a prostředků druhého (třetího) pásma obrany a všech volných prostředků armády, čítajíc v to masové zasazení zbraní hromadného ničení a letectva. Pro plnění tohoto úkolu je třeba předvídat použití tankových a mechanisovaných vojsk alespoň na vytvoření prvního sledu protiúderného uskupení.

Na sestavu protiúderného uskupení má vliv hloubka úkolu, uskupení sil nepřítele, organisace jeho uskupení, jeho činnost a terénní podmínky. Vzhledem na tyto podmínky může být volena sestava v jednom nebo v několika případech ve dvou sledech, s mechanisovanými a tankovými svazky

v prvním nebo výjimečně v druhém sledu. Bude-li před protiztečí (protiúderem) předcházet úder zbraněmi hromadného ničení, budou mechanisované (tankové) útvary a svazky v prvním sledu vždy, neboť zaručují prudký a mohutný úder.

K protiúderu se připojují svazky, které se brání v sousedních obranných úsecích, aby tak zabezpečovaly křídla protiúderného uskupení, poutaly síly nepřítele a zabránily mu tak možnost manévru silami i prostředky. Není-li možnost použít v prvním sledu jen mechanisovaných (tankových) vojsk, je nutné v každém případě umisťovat mechanisovaná (tanková) vojska na hlavním úderu. Při sestavě protiúderného uskupení v jednom sledu je třeba vytvořit silnou vševojskovou zálohu. Taková sestava je možná při menší hloubce úkolu protiúderu a proti nepříteli, který nemá organisovanou obranu. Má to tu výhodu, že zvětšuje údernou sílu prvního sledu. Častým zjevem a nutností při dnešním složení armády bude, že zabezpečení třetího obranného pásma provede svými silami front.

Podle toho, bude-li použito atomových pum (granátů) na čelní sled nebo do větší hloubky s hlediska bezpečnosti vojsk v dotyku, bude se řídit i bojová sestava protiztečného (protiúderného) uskupení.

Bude-li možno použít atomových pum na čelní sled nepřátelského uskupení bránícího se na úseku provedení protizteče (protiúderu), bude vždy výhodné provést zteč v rotních, po případě i praporních proudech a nerozvinovat plně vojska.

V opačném případě bude nutno rozvinout alespoň prapory prvního sledu, při čemž tanky přímé podpory útočí spolu s motorisovanou pěchotou v prvním sledu, zatím co se prapory druhého sledu zpravidla nebudou rozvíjet. Provedení protizteče — protiúderu bude pak podle známých zásad.

Použití zbraní hromadného ničení a druhů vojsk

Při volbě okamžiku provedení protizteče — protiúderu mohou zbraně hromadného ničení usnadnit a zrychlit provedení protizteče — protiúderu.

Atomových pum — raketových střel je třeba použít hromadně, a to

- k rozdrčení útočného uskupení nepřítele, který pokračuje v útoku;
- k zadržení druhých sledů přicházejících na bojiště;
- k ničení nepřítele na hlavním směru úderu protiztečného — protiúderného uskupení;
- k ničení nepřítele a k zabránění jeho manévru v tvořícím se kruhu obklíčení.

Všechny tyto údery je třeba provést s hlavním zřetelem na způsobení co největších ztrát živé síle i bojové technice nepřítele, hlavně jeho zbraním hromadného ničení. Množství atomových pum nelze přesně stanovit, avšak sama povaha a cíl protiúderu předurčuje, aby velitel armády předvídal použití atomových pum a salv raketových střel na podporu protiúderu. Na podporu protizteče mechanisovanou divisi je třeba počítat alespoň 1 až 2 atomové pumy. Bojových otravných látek se používá k podpoře protiúderného uskupení hlavně na ničení a umlčení živé síly a dělostřelectva na směru hlavního úderu, k zabezpečení boků a zdržení a ničení prisunovaných záloh. Podle situace na bojišti a počasí bývá zpra-

vidla k podpoře protiúderného — protiztečného uskupení použito prchavých, pro ochranu boků trvalých látek.

Atomové zbraně mohou svými účinky při hromadném použití v podstatě změnit poměr sil na bojišti a dovolují provést protizteče a protiúdery čelně.

Podle povahy cílů a uskupení nepřátelských sil (bez hlubokého zákopového systému) za předpokladu zasazení dvou svazků do prvního sledu protiúderného uskupení na frontě 12 km a při použití dvou atomových pum malé ráže ve prospěch těchto svazků bude třeba okolo 60 až 70 hlavní dělostřelectva na 1 km fronty, t. j. celkem 720—840 hlavní. Protože při provedení protiúderu s rozvinutím svazků z chodu nelze počítat se zasazením plukovních dělostřeleckých skupin prvního sledu protiúderných uskupení, bude třeba soustředit 400 až 500 dělostřeleckých hlavní k zesílení protiúderného uskupení. Proto na podporu protiúderu bude třeba plánovat zasazení divisních dělostřeleckých skupin svazků prvního sledu protiúderného uskupení, dělostřelectva svazku druhého sledu, sousedních svazků, armádní dělostřelecké skupiny, armádní dělostřelecké zálohy, po případě protitankových záloh a tanků. Zásadou bude provádět jen nejnutnější přeskupování dělostřelectva pro sousední svazky podporující protiúder. Přesto soustředění dělostřelectva v takovém množství a v krátké době znamená nutnost pečlivých příprav, pořádkové služby a přípravu palebných postavení i jiných střelecko-technických příprav.

Hlavní úkoly dělostřelectva pak budou:

zabezpečení čáry rozvinutí, dělostřelecký přepad před vyražením k protiúderu v trvání 15 až 20 minut, podpora protiúderného uskupení v hloubce, zabezpečení boků, umlčení a ničení dělostřelectva, hlavně atomového, a ostatních prostředků hromadného ničení, zabezpečení boje na vnitřní i vnější frontě obklíčení. Po provedení protiúderu bude hlavním úkolem dělostřelectva ničit obklíčeného nepřítele, zabránit mu v pokusech o vyproštění z obklíčení a boj na vnější frontě obklíčení — hlavně zabezpečení nové obrany a znemožnění útoků zvenčí k osvobození obklíčeného nepřítele.

Protiletadlové dělostřelectvo zabezpečuje prostor rozvinutí vojsk do útočné sestavy, zaujetí palebných postavení dělostřelectva pro podporu protiúderu, přesun protiúderného uskupení a jeho vyražení a boj. Norma pro zabezpečení vyražení k protiúderu 30 až 35 hlavní na 1 km fronty bude zhruba odpovídat požadavkům.

Použije-li se v prvním sledu protiúderného uskupení mechanizovaných (tankových) svazků, bude protiúder dostatečně zabezpečen tanky. Bude-li výjimečně použito střelecké divise v prvním sledu protiúderného uskupení (v protizteči), bude zpravidla třeba je zesílit tanky, aby bylo dosaženo hustoty 25 až 30 tanků na 1 km fronty. Je třeba, aby svazky měly tankové zálohy proti nepříteli, který se bude snažit na vnitřní i vnější frontě možného obklíčení uniknout nebo zvenčí proniknout k obklíčeným.

Úkolem frontového letectva bude především zabezpečit přesun vojsk na čáru rozvinutí k protiúderu (protizteči) a zabezpečit vojska po celou dobu přípravy a provedení protiúderu proti zásahům nepřátelského letectva, hlavně shozům atomových pum. Proto vybojování alespoň místní nadvlády ve vzduchu bude podmínkou úspěšného provedení protiúderu. To

bude též podmínkou pro úspěšné shoení vlastních atomových pum na podporu protiúderu i jeho průběhu.

Na podporu provedení protiúderu zpravidla plánuje štáb armády část vyhrazených letů pro obrannou operaci armády bombardovacího a bitevního (bombardovacích stíhačů) letectva. Úkolem letectva bude hlavně shodit atomové pumy, ničit a umlčovat nepřátelské dělostřelectvo a prostředky hromadného ničení, podporovat vojska na bojišti a provádět průzkum. Boj s nepřátelskými zálohami, hlavně hlubokými, převezme front svým letectvem.

Při dokončení protiúderu bude letectvo provádět izolaci obkličeneho nepřítele a spolu s ostatními druhy vojsk ničení obkličeneho nepřítele a zabráňovat manévru pro probití z obkličení na vnější i vnitřní frontě obkličení.

Ženíjní vojsko musí zabezpečit rychlé soustředění sil a prostředků k provedení protiúderu, některé nejnntnější práce pro vybudování čáry rozvinutí, úpravu VPS a spojovacích uzlů.

Během provádění protiúderu a po jeho ukončení bude jeho starostí zabezpečení vysokého tempa, ochrana boků a dobytých čar na vnitřní i vnější frontě obkličení. Na směru protiúderu je třeba plánovat a připravit řízená minová protitanková pole, která zajistí vlastním vojskům bezpečný průjezd. K zabezpečení tempa v hloubce budou organisovány komunikační skupiny.

Chemické vojsko zabezpečuje včasný a rychlý přesun vojsk na čáru rozvinutí včasným vytyčením zamořených prostorů, dosimetrickou a chemickou (biologickou) kontrolou čáry rozvinutí a přilehlých prostorů, spolupůsobí dýmem při maskování pohybů, rozvinování a při provádění protiúderu. Trvalými otravnými látkami a dýmem chrání boky a spolupůsobí při upevňování dosažených čar na vnitřní i vnější frontě.

Chemické vojsko může značnou měrou přispět k ničení obkličeneho nepřítele za příznivých povětrnostních podmínek použitím prchavých otravných látek všemi způsoby.

Zvláštní péce pro zdárné provedení protiúderu je důkladné materiální technické zabezpečení, které musí být plánováno a připraveno již v přípravném období.

Protiúderné uskupení musí být doplněno na plné zásoby předem. Střelivo pro dělostřeleckou přípravu i podporu třeba mít na autech tak, aby bylo co nejrychleji přivezeno do palebných postavení, ještě než připochodují vojska. Kromě toho je třeba předem připravit zásoby pro doplnění PHM po přesunech. Protiúderné uskupení musí být před vyražením zabezpečeno pohyblivými chirurgickými nemocnicemi — na každý svazek prvního sledu alespoň jednou — a nemocnicemi pro raněné po atomovém výbuchu. Divisní obvaziště se nerozvinuje.

Technické zabezpečení

Za přesunutí do výchozího prostoru k protiúderu organisuje se technické zabezpečení obvyklým způsobem technického uzavírání proudů, t. j. dílenské a odsunové prostředky jednotek, útvarů a svazků postupují jako technické uzavírací hlídky na zadu svých pochodových proudů. Je účelné, aby armáda kromě toho organisovala na osách přesunu svazků místa technické pomoci.

Ve výchozím prostoru provede se jen kontrolní prohlídka, dilensko-vyprošťovací prostředky se nerozvinují.

Za protiúderu je organisace technického zabezpečení obdobná jako za útoku, t. j. u praporů se zřizují technické pozorovatelný s předsunutými dilensko-odsunovými skupinami, u pluků a divise organisují se shromaždiště porouchaných vozidel, jejichž manévry bude podmíněn hloubkou a průběhem protiúderu. Svazky provádějící protiúder nutno zesílit vyprošťovacími prostředky armády, po případě od svazků z pasivního směru. Rovněž je účelné organisovat předsunuté armádní SPV za svazky účastníckými se protiúderu.

Organisace a plánování protizteče částí druhého sledu armády (svazkem) bude se řídit zhruba zásadami vytyčenými vpředu a přizpůsobenými danému úkolu a velikosti zasazených vojsk, šířce fronty, hloubce úkolu a cíle protizteče. Předvídané varianty provedení protiztečí a protiúderů se zapíší do plánu obranné operace armády.

Některé otázky bojového zabezpečení protiúderů (protiztečí)

Průzkum má mimořádný význam pro volbu správného okamžiku provedení protiúderu a pro okamžik, kdy se velitel armády rozhodne vydat rozkaz k protizteči nebo k protiúderu. Od doby vydání rozkazu a provedení protiúderu uplyne určitá doba závislá na různých činitelích, hlavně na vzdálenosti svazků, které tvoří protiúderné uskupení, na možnosti soustředění dělostřelectva atd. Proto průzkum všech druhů musí dát včasné zprávy nejen o situaci nepřítele na frontě, ale i o jeho nejpravděpodobnějších závěrech na blízkou dobu. Zhodnocení zpráv průzkumu ve štábu armády musí dát veliteli armády jasný obraz o možnostech a pravděpodobné činnosti nepřítele.

Je třeba usměrnit průzkumné orgány i vojska hlavně

- na situaci a pohyby druhých sledů a záloh;
- na umístění a možnosti zbraní hromadného ničení, hlavně atomových zbraní.

O situaci na frontě dostane velitel armády nejspolehlivější zprávy od svazků vedoucích boj v prvním sledu. Situaci v hloubce nepřátelského útočného uskupení je třeba získat hlavně od hlubokého průzkumu (roty zvláštního určení) a od frontu, který může získat zprávy od partyzánských jednotek, po případě od civilního obyvatelstva, zůstavšeho na místě (zvláště na vlastním území) a od ostatních průzkumných orgánů, jako je radiový průzkum, letecká fotografie a radiolokační průzkum atd.

Zabezpečení včasného získávání a dodávání zpráv, hlavně od partyzánů a civilního obyvatelstva, může mít rozhodující význam, bude-li včas a cílevědomě organisováno, což v obranné operaci armády je vždy možné.

Letecká fotografie včas dodaná a vyhodnocená může být rovněž velmi dobrým podkladem pro rozhodnutí velitele armády. Je však třeba dosáhnout toho, že letecká fotografie musí být dodána do štábu armády hned po přistání letadla. Zastaralý snímek (dodaný po 2 až 3 hodinách) pozbývá ceny, zvláště při rychlosti manévru na bojišti v současných podmínkách. Pro včasné provedení manévru silami a prostředky protiúderného uskupení bude mít značný význam radiální, chemický a biologický průzkum

na osách přesunu a v prostoru výchozí čáry k zasazení do protiúderu (protizteče). Tento průzkum a opatření na ochranu vojsk proti zbraním hromadného ničení, hlavně včasné vytyčení zamořených prostorů a objížděk na osách i v prostoru výchozího položení, může mít vliv na rychlost přesunů a rozvinování vojsk.

Časově je možno stanovit dobu, kdy velitel armády musí mít jasno a rozhodnout se pro protiúder, nejpozději v odpoledních hodinách přede dnem (nocí) provedení protiúderu. K provedení protizteče musí být podklady ještě dříve, neboť ta bude zpravidla podnikána během prvního dne vedení útoku na první nebo druhé pásmo obrany podle toho, na kterém pásmu obrany je soustředěno obranné úsilí armády.

Ochrana proti zbraním hromadného ničení

Povaha provedení protiúderu (protizteče) nutí velitele armády třeba jen na krátkou dobu soustřeďovat na malém prostoru značné síly, které poskytují výhodný cíl pro zbraně hromadného ničení. Rovněž přesun vojsk na čáru rozvinutí poskytuje výhodné cíle a je momentem, na který nepřítel bude čekat, aby využil nevýhodné situace vojsk na přesunu a provedl údery k zdržení tempa přesunu vojsk.

Proto utajení přesunu a důkladný radiační, chemický a biologický průzkum os přesunu i výchozího prostoru bude první podmínkou pro zdařilý jeho průběh. Dále je třeba vybudovat některé obranné objekty na čáře rozvinutí alespoň pro prvky, které na této čáře budou delší dobu, hlavně pro dělostřelectvo, pro protitankové a protiletadlové dělostřelectvo, pro orgány velení (hlavně pro VPS velitele armády a velitelskou síť), zabezpečující ochranu proti atomovým pumám. Kromě toho je třeba pečlivě využívat terénu a zkrátit pobyt na čáře rozvinutí na nejkratší možnou dobu; organisovat předem důkladnou protivzdušnou obranu celého přesunu i rozvinování vojsk a předem vykonat všechny přípravy k odstranění následků po úderech zbraní hromadného ničení.

Úkolem chemického vojska kromě uvedených úkolů bude pak zabezpečit vojska prostředky individuální i kolektivní ochrany. Během provádění protiúderu a po jeho zakončení je třeba plně využívat ochranných vlastností terénu, vybudované zákopové sítě. Průzkum všech druhů odhaluje a vytyčuje nebezpečné prostory. Je pravděpodobné, že nepřítel bude v plné míře používat hlavně atomových zbraní, pokud nebude ohrožovat svoje vojska. Bude tudíž třeba mít v stálé pohotovosti prostředky pro rozvinutí míst speciální očisty armády a ženijní techniku k odstraňování následků po atomových úderech, zvláště mezi vnější a vnitřní frontou obklopení.

Protivzdušná obrana bude mít těžiště své činnosti v ochraně vojsk na přesunu a tak přispět k jeho utajení, k zabezpečení rozvinutí vojsk na čáře rozvinutí a ve výchozím prostoru i během protiúderu (protizteče).

Zabezpečovat přesun bude hlavně stíhací letectvo a vojskové protiletadlové útvary. Stíhací letectvo musí zabezpečit spolu s protiletadlovým dělostřelectvem ničení nepřátelského letectva všech druhů (nosičů atomových zbraní) a zabránit rušení přesunu. Vojskové protiletadlové dělostřelectvo bude nepřetržitě během přesunu chránit pochoduující proudy hlavně v soutěskách a na důležitých komunikačních uzlech.

Armádní dělostřelecká protiletadlová skupina bude předem zabezpečovat čáru rozvinutí a zaujímání všech prvků pro zabezpečení této čáry. Bezpodmínečně nutno organisovat obranu tohoto prostoru ještě před příchodem vojsk s těžištěm sil na směr úderu a umístění protiúderného uskupení.

Během provádění protiúderu bude úkolem protivzdušné obrany zabezpečit úderná uskupení, přesun dělostřelectva i druhých sledů a záloh.

Po skončení protiúderu (protizteče) je třeba organisovat protivzdušnou obranu mezi vnitřní a vnější frontou obklíčení, neboť tam bude nejhustší sestava vojsk a na tento prostor bude nepřítel provádět nejsilnější nápor, aby vyvedl vojska z obklíčení.

Protitanková obrana zabezpečí především čáru rozvinutí vojsk a boky protiúderného (protiztečného) uskupení. Čáru rozvinutí zabezpečí v těsné součinnosti s vojsky na frontě. Během protiúderu (protizteče) postupují protitankové zálohy a pohyblivé odřady zatarasovací tak, aby mohly zasáhnout do pravého nebo levého boku a zamezit tak kombinované akce nepřítele vedené na vnější nebo vnitřní frontě obklíčení.

Bude-li hrozit zásah tanků současně na vnější a vnitřní frontě, bude-li dostatek protitankových zbraní, bude možno dělostřeleckou protitankovou zálohu rozdělit na dvě nebo plánovat zásahy a vést tankovou zálohu velitele armády za jedním a protitankovou zálohu za druhým křídlem protiúderného uskupení. Zásah těchto záloh na oba směry nabude zvláštní důležitosti po dokončení protiúderu (protizteče). Zvláštní důležitosti při přípravě i vlastním provádění protiúderu nabývá maskování v rámci operačního maskování ke klamání nepřítele o směr, silách a času provedení protiúderu.

Podmínkou pro zdárné provedení klamného manévru je bezpodmínečné utajení vlastního soustřeďování vojsk a všech přípravných prací, klamně přesuny vojsk na jiný směr, provádění klamného radiového provozu a jejich pravděpodobnost s hlediska taktického a operačního. Proto musí být provádění operačního maskování v souladu s plánem maskování frontu a musí být schváleno velitelem frontu.

Kromě uvedených hlavních opatření pro bojové zabezpečení provádění protiztečí a protiúderů je třeba zdůraznit nutnost organisace pořádkové služby, aby byly veškeré pohyby spojené se soustředěním vojsk a prostředků provedeny včas a organisovaně, bez ztráty času a nahromadění vojsk, což by mohlo mít za následek neúměrné ztráty.

Pořádkovou službu organisuje štáb armády a doplňuje svazky svými prostředky a silami. Organisuje se předem na osách postupu a v prostorech rozvinutí vojsk, hlavně na regulačních čarách přesunu, v palebných postaveních dělostřelectva, na čáře přechodu do praporečnických a rotních proudů a na čáře rozvinutí. Zvláštní důležitosti nabývají též prostory, kde osy přesunu procházejí týlovými prostory bojujících svazků. Je třeba tedy pořádkové službě, zvláště při provádění protiúderu (protizteče) z chodu, věnovat mimořádnou péči.

Před ukončením této stati chci ještě upozornit na jeden velmi důležitý prvek zabezpečení provedení protiúderu (protizteče), a to **n á c v i k š t á b ů a v o j s k**. Mám za to, že i při poměrně omezeném čase na organisaci obrany může a musí být proveden důkladný nácvik štábů i vojsk přímo v terénu a v plánovaném čase a na mapách nebo na plastickém

stole. Veliká vlastenecká válka dokázala oprávněnost těchto nácviků ať v útočné nebo obranné operaci. Tím spíše je nutno provádět nácvik při vedení protiúderu (protiztečí) s rozvinováním vojsk z chodu. Při nejmenším je třeba procvičit období rozčlenění, rozvinování vojsk a zahájení protizteče.

Organisace velení a spojení

Jak již bylo podotčeno v předchozích statích, bude protiúder vyvrcholem obranné operace armády. Proto je žádoucí, aby provedení protiúderu řídil velitel armády osobně. Situace se může vytvořit taková, že nepřítel bude vést ještě úspěšně svůj úder na směr rozvíjení útočné operace, zatím co se v jeho boku dokončují přípravy k výhodnému protiúderu do některého z boků úderného uskupení nepřítele. Bude tedy činnost velitele armády rozdělena na dva zcela rozdílné směry a na dvě odlišné činnosti v řízení vojsk. Nevylučuje se možnost pověřit na jednom směru velením zástupce velitele armády.

V tomto případě se zdá logické, aby velitel armády řídil osobně provádění protiúderu a velením na směr úderu nepřítele pověřil svého zástupce. Opačné řešení není vyloučeno a závisí na konkrétní situaci na frontě. V obou případech však musí být velitel armády úplně a včas informován o situaci na celé frontě své armády. Po zdokonalení televise bude možno tento požadavek podstatně zjednodušit.

Pro organisaci spojení musí se předem na směr protiúderu připravit radiová i linková síť zakopaná do země a vybudovat VPS a další prvky velení.

Organisaci součinnosti třeba připravit během přípravného období a až před samým provedením protiúderu doplnit jen některé nejdůležitější otázky, které jsou vyvolávány situací na frontě.

Provedení protizteče a protiúderu

Již samy pojmy protizteč — protiúder liší se od sebe taktickým a operačním dosahem a z toho vyplývajícím rozsahem.

Protizteč bude provedena (nebere-li se v úvahu protizteč prováděná v rámci svazků částí jejich sil) jen částí sil druhého sledu vševojskové armády nebo vševojskovou zálohou a bude mít omezený cíl. Cílem protizteče provedené částí sil armády může být získání času na organisaci obrany v hloubce obranného pásma a na přípravu protiúderu ostatními silami druhého (třetího) sledu armády zničením menších uskupení nepřítele, které se vlomilo do některého pásma obrany hájeného hlavními silami a obnovením obrany na tomto pásmu.

Posuzována s tohoto hlediska bude protizteč prováděná nejvýše silami zesíleného svazku z příčných postavení mezi prvním a druhým pásmem obrany na nepřítele proniknuvšího do prvního pásma obrany nebo z postavení divisních záloh při čelní protizteči. Bude-li bráněno druhé pásmo obrany hlavními silami armády, bude protizteč provedena z příčného postavení (nebo z jiné předem připravené čáry) mezi druhým a třetím pásmem obrany.

Podle plánu obranné operace je tedy nutno svazek předurčený k provedení protizteče umisťovat tak, aby čára rozvinutí a manévr na ni byl jednoduchý a mohl se provést v nejkratší možné době.

Pro provedení protizteče platí všeobecně tytéž zásady, které jsou uvedeny níže pro protiúder.

Protiúder druhým sledem armády bude proveden většinou sil nebo všemi silami druhého sledu armády, za předpokladu, že bude bezpečně zajištěna obrana obranných pásem proti úderu nepřítele; při zesílení armády frontem může být sil frontu použito k obraně nebo k zesílení protiúderného uskupení. Cílem protiúderu bude zpravidla zničení sil nepřítele, který se vlomil do obranného systému armády v taktické hloubce.

Vyplývá z toho, že nejvýhodnějším prostorem k zničení vklínivšího se nepřítele bude prostor v prvním pásmu obrany při jeho obraně hlavními silami armády nebo mezi prvním a druhým pásmem, nejpozději v druhém pásmu obrany. Ve všech třech případech je nutno obnovit obranný systém armády. Výchozím prostorem k provedení protiúderu budou již předem vybudovaná pásma (postavení) obrany nebo předem vybudované výchozí prostory (čáry rozvinutí).

Rozeberu jednu z možných variant provedení zasazení druhého sledu armády do protiúderu s rozvinováním svazků z hloubky z připravené a vybudované čáry rozvinutí.

Předpoklad, že protiúder bude proveden z příčného postavení mezi prvním a druhým pásmem obrany na nepřítele, který se vlomil do druhého pásma obrany, jako jeden z nejčastějších případů. Do protiúderu budou zasazeny dvě mechanisované (tankové) divise. Třetí pásmo obrany je zabezpečeno silami frontu.

Velitel armády musí během vedení obranné operace mít k večeři jasno o hlavním úderu nepřítele, o jeho pravděpodobném dalším zámyslu, o umístění a pohybech jeho bližších operačních záloh (taktické zálohy jsou zasazeny), takže vidí, která z plánovaných variant se alespoň zhruba plní. Podle toho se v té době rozhodne k provedení protiúderu.

Délka os od čáry rozvinutí do prostoru umístění protiúderné skupiny se pohybuje mezi 35 až 40 km.

Proniknutí rozkazu je zabezpečeno tak, že pronikne k protiúdernému uskupení do 30 minut. Vyvedení vojsk na osy bude trvat nejvíce 2 hodiny, přesun 2 až 3 hodiny, rozvinutí a vydání rozkazů a uspořádání svazků na čáře rozvinutí do 20 až 30 minut. Celkem 5 až 6 hodin do doby provedení atomových úderů a zahájení dělostřeleckého a leteckého přepadu.

Vlastní provedení zasazení protiúderného uskupení může být provedeno takto: Za předpokladu, že budou učiněna všechna opatření dříve popsaná (pořádková služba, bojové zabezpečení, vybudování čáry rozvinutí a výchozího prostoru, organizace součinnosti . . .), vyšlou velitelé svazků prvního sledu protiúderného uskupení jako první PO, protitankové a protiletadlové dělostřelectvo a dělostřelectvo určené pro dělostřelecký přepad k zabezpečení čáry rozvinutí. K organizování součinnosti a sladění činnosti se svazky vedoucími obranný boj a pomoc během přesunu jsou již vysláni příslušní důstojníci štábu armády.

Za nimi vypochoďují svazky po dvou až třech osách v plukovních proudcích s časovým odstupem vyplývajícím z časového kalkulu zahájení protiúderu. K zabezpečení hladkého přechodu do praporních proudů musí být předem připraveny a vytyčeny cesty na vzdálenost 10 až 12 km od čáry rozvinutí, kde se rozčleňují plukovní proudy do praporních. Na

vzdálenost 2 až 3 km od čáry rozvinutí přejdou po předem vytyčených cestách praporní proudy v rotní. Podle situace na čáře rozvinutí se rozvinou do útočné sestavy nebo po minimálním zdržení na čáře rozvinutí (pro organisaci, po případě doplnění PHM a odstranění menších závad a poslední upřesnění rozkazů) a po shozu atomových pum a zahájení dělostřeleckého a leteckého přepadu přejdou ke zteči.

Organisace a provedení přesunu bude zpravidla svěřeno náčelníkům štábů (zástupcům) svazků prvního sledu a štábu armády, zatím co velitelé svazků a skupina VPS velitele armády po vydání rozkazu k provedení protiúderu zaujmou VPS armády, kde jim budou vydány poslední pokyny k provedení protiúderu. Atomové údery, dělostřelecký a letecký přepad musí být řízen na hlavní uskupení nepřítele před frontou protiúderného uskupení a na všechny prostředky hromadného ničení i dělostřelectvo, které může působit na protiúderné uskupení tak, aby bylo zabráněno přeskupení sil nepřítele a ohrožení úspěchu protiúderu. Zvlášť důležité je nedopustit manévry hlubokých operačních záloh do zájmového prostoru armády. V tomto případě zpravidla pomůže front svým letectvem a zbraňmi hromadného ničení nebo zesílí armádu pro tento účel.

Dělostřelecký a letecký přepad a shoz atomových pum i použití ostatních zbraní hromadného ničení musí být cílevědomě plánován a proveden do hloubky konečného cíle protiúderu.

Protiúder musí být veden rázně, tempem 4 až 5 km, aby nepřítel byl v co nejkratší době obklíčen a ničen a zabráněno mu tak manévrovat silami a prostředky.

Je-li při začátku protiúderu úsilí vojsk soustředěno na průlom fronty nepřítele, v hloubce se zpravidla úsilí protiúderného uskupení rozděluje na vnější a vnitřní frontu obklíčení. Tím se situace armády značně komplikuje jak po stránce velení, tak i zásobování. Podle situace se může velitel armády rozhodnout buď vrhnout většinu sil pro rychlou likvidaci nepřítele v obklíčení nebo odrazit nepřátelské uskupení, které se bude snažit z vnější fronty působit k osvobození obklíčených. Zpravidla dojde k současné a kombinované akci z obou stran. Proto musí mít armáda soustředěnu většinu svých prostředků v prostoru mezi oběma frontami, aby mohla překládat úsilí své činnosti podle vývoje situace.

Nejvýhodnější bude zpravidla co nejrychleji zničit obklíčeného nepřítele, k čemuž při značném množství zbraní hromadného ničení jsou lepší předpoklady nežli dříve.

V této situaci může někdy dojít i k reorganisaci velení, kdy zástupce velitele armády se svým štábem může být pověřen rychlou likvidací obklíčeného nepřítele.

Castým případem bude, že protiúder bude prováděn v součinnosti se sousední armádou ve sbíhavých směrech. V tomto případě bude třeba provést důkladnou organisaci součinnosti se sousedem. Zvlášť obtížné bude velení, neboť vojska provádějící vstřícné údery nemají zpravidla možnost linkového spojení. Proto bude důležité hojně využívat radia, směrových pojítek a letounů (vrtulníků). Plánování takového protiúderu provede štáb fronty (náčrt 4).

Jedním z cílů protiúderu je obnovení systému obrany. Mnohdy se nepodaří obnovit původní obranu v dřívějších obranných postaveních a

pásmech. Je však třeba využít pro novou volbu předního okraje obnoveného pásma dosavadního zákopového systému.

V některých případech nebude možno provést protiúder z plánovaných čar a podle připravené varianty. Pak je nutné se přizpůsobit dané operační situaci a provést protiúder za nejvýhodnějších podmínek. Je samozřejmé, že v tomto případě těžko půjde o provedení protiúderu s rozvíjením svazků z hloubky (z chodu); příprava i provedení protiúderu bude delší. Rovněž v tomto případě nebude možno počítat s provedením v noci.

V některých případech nebude dostatek času nebo nebude možné pro jiné závažné důvody provést protiúder do boku útočného uskupení nepřítele; protiúder může být proveden do čela úderného uskupení nepřítele, což umožňuje masově použít zbraní hromadného ničení. Pak úderem do čela úderného uskupení je možno za pomoci atomových pum a dělostřelectva i letectva vytvořit podmínky pro rozdělení nepřátelského čela a pro postupné obklíčení a ničení menších uskupení takto rozdělených.

*

Závěrem chci zdůraznit, že zbraně hromadného ničení vytvářejí výhodné podmínky pro aktivní vedení obranné operace. Nová organisace vševojskové armády dává veliteli armády široké možnosti pro organisaci a řešení protiztečí a protiúderů tvůrčím způsobem.

Vševojsková armáda bude provádět protizteče a protiúderu tak, aby zničila proniknuvšího nepřítele v taktické hloubce. Výchozími čarami k provedení protiúderů (protiztečí) budou zpravidla obranné čáry, které je třeba předem připravit.

Protiúder (protizteče) budou zpravidla provádět mechanisované (tankové) svazky druhého sledu armády na nejúčinnějších směrech, do boků a týlu úderného uskupení nepřítele.

Protiúderů se zpravidla zúčastní v největší míře i zálohy armády a svazky sousedící s úsekem provedení protiúderu.

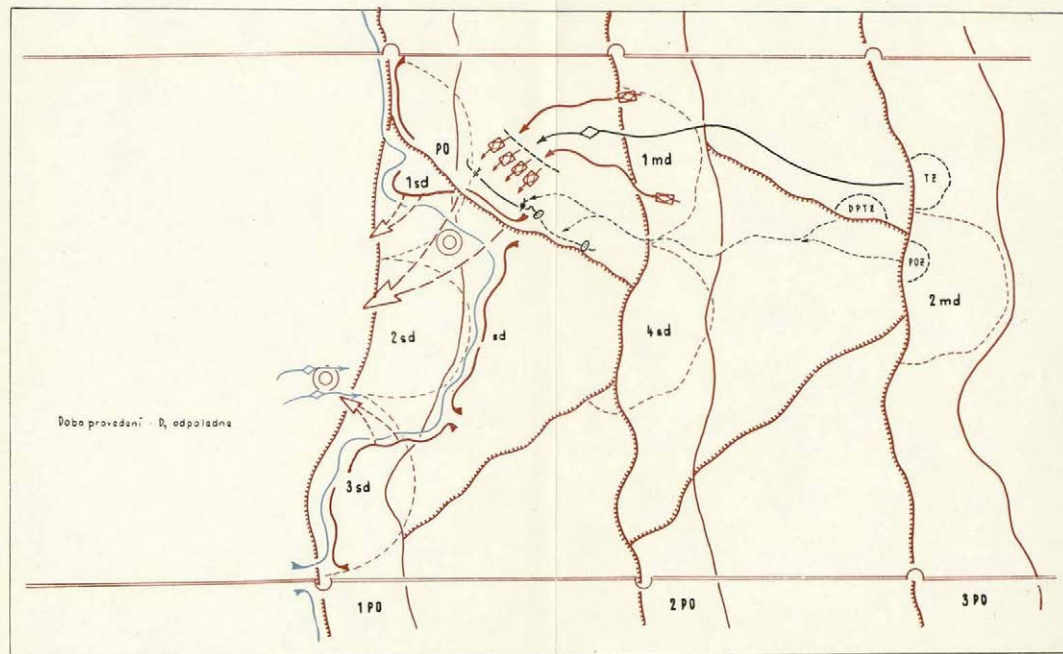
Armáda provádí zpravidla protiúder na jednom směru nebo v součinnosti se sousední armádou na sbíhavých směrech.

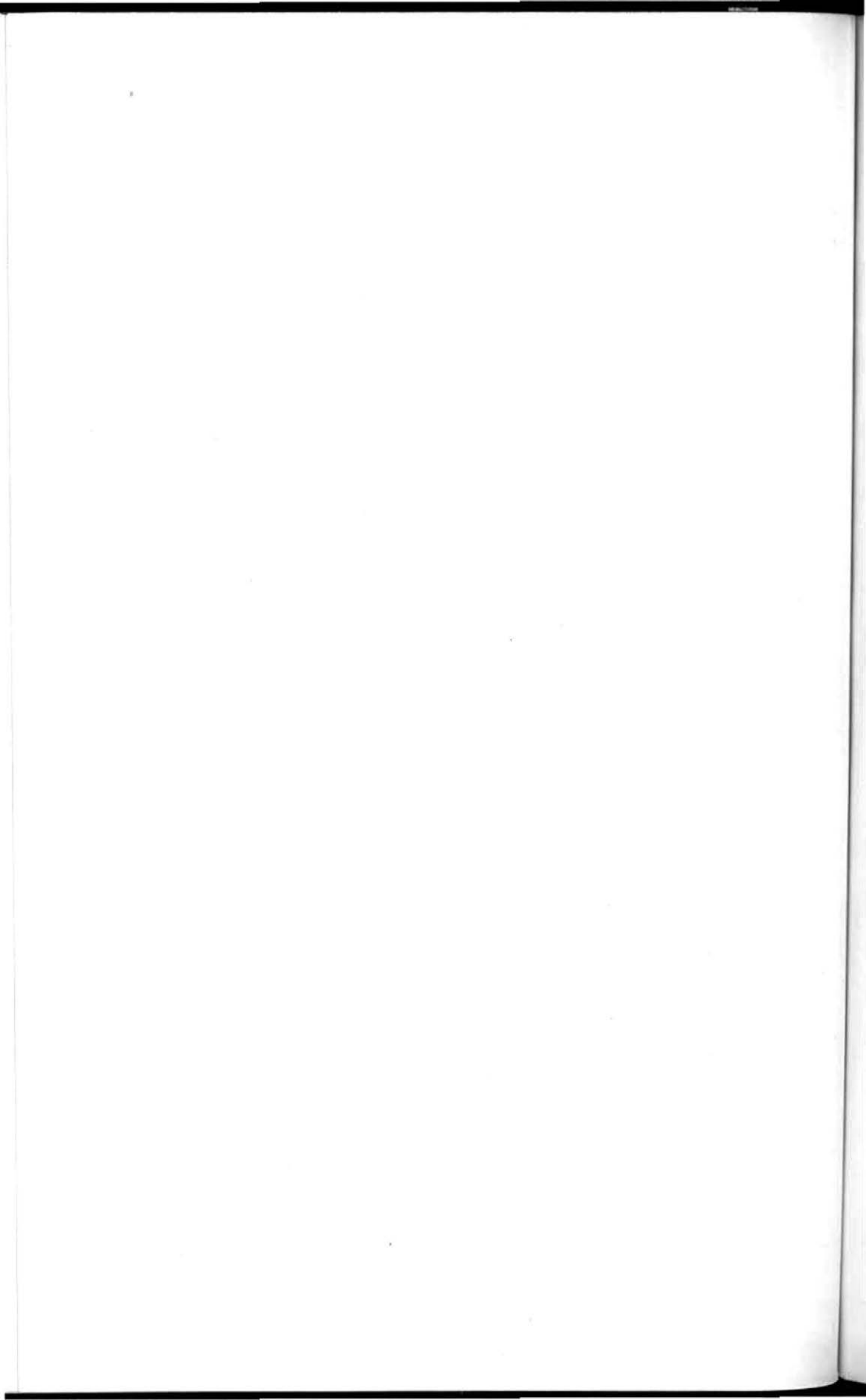
Protizteče (protiúderu) v soudobých podmínkách je třeba provádět z chodu, což má řadu výhod, z nichž jako hlavní uvádím:

- možnost překvapit nepřítele a tím získat předpoklady pro rozhodný úspěch za předpokladu rychlosti provedení a utajení;
- menší zranitelnost vojsk na pochodu zbraněmi hromadného ničení;
- ušetřit čas a materiál k důkladnému vybudování výchozích prostorů k protiztečím (protiúderům).

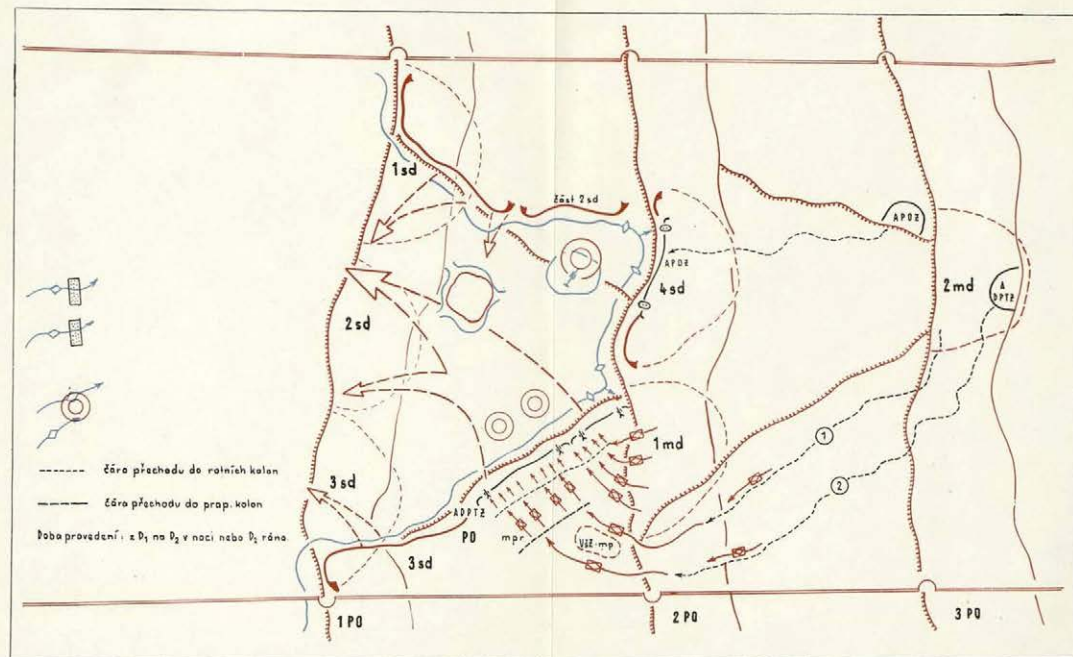
Z nevýhod lze uvést jen nutnost důkladnějších příprav v plánování, v organisaci provedení a nutnost výcviku vojsk a štábů.

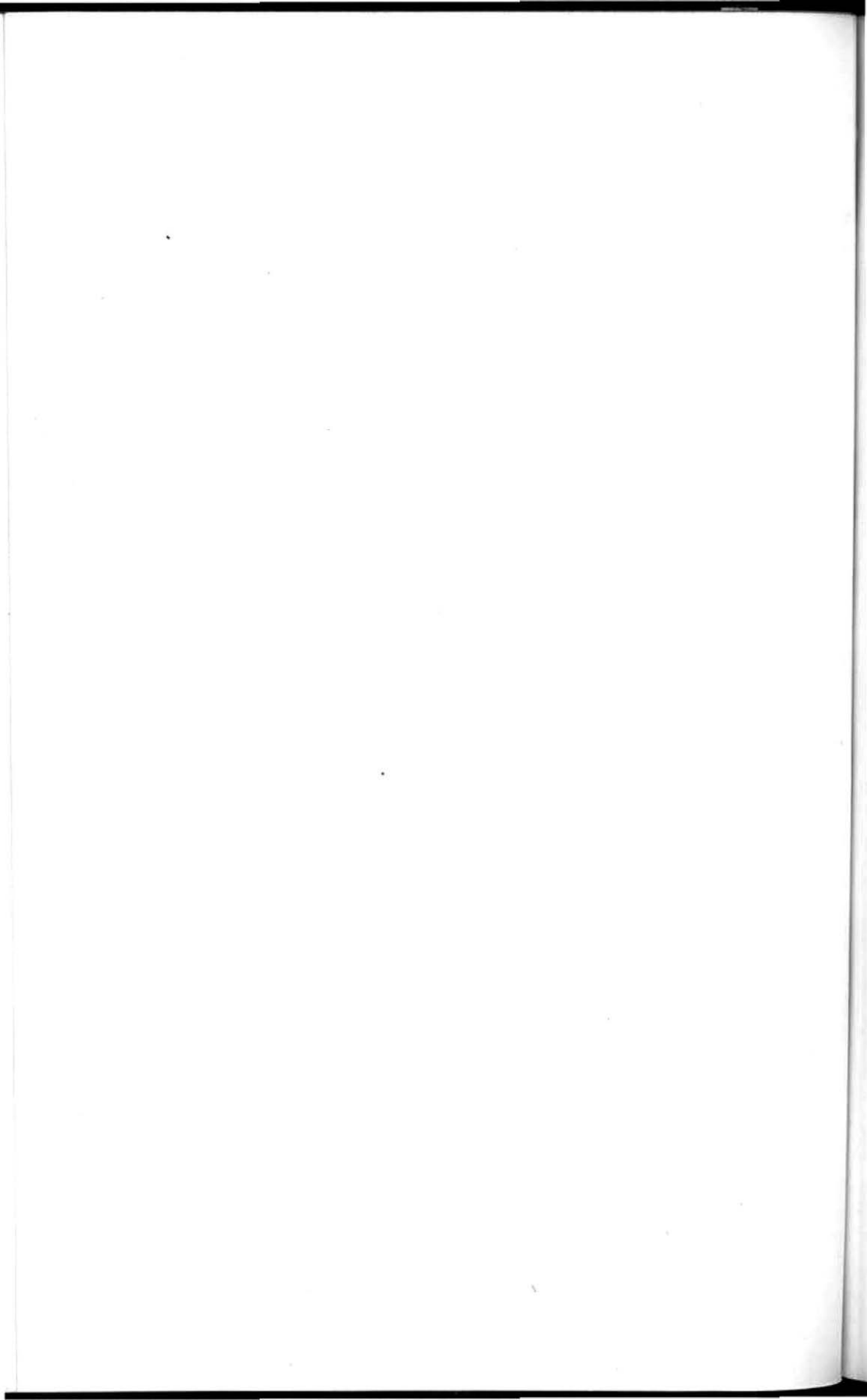
MOZNÁ VARIANTA PROVEDENÍ PROTIZITEČE md DRUHÉHO SLEDU ARMÁDY PŘI OBRANĚ PRVNÍHO PÁSMU
OBRANY HLAVNÍMI SILAMI

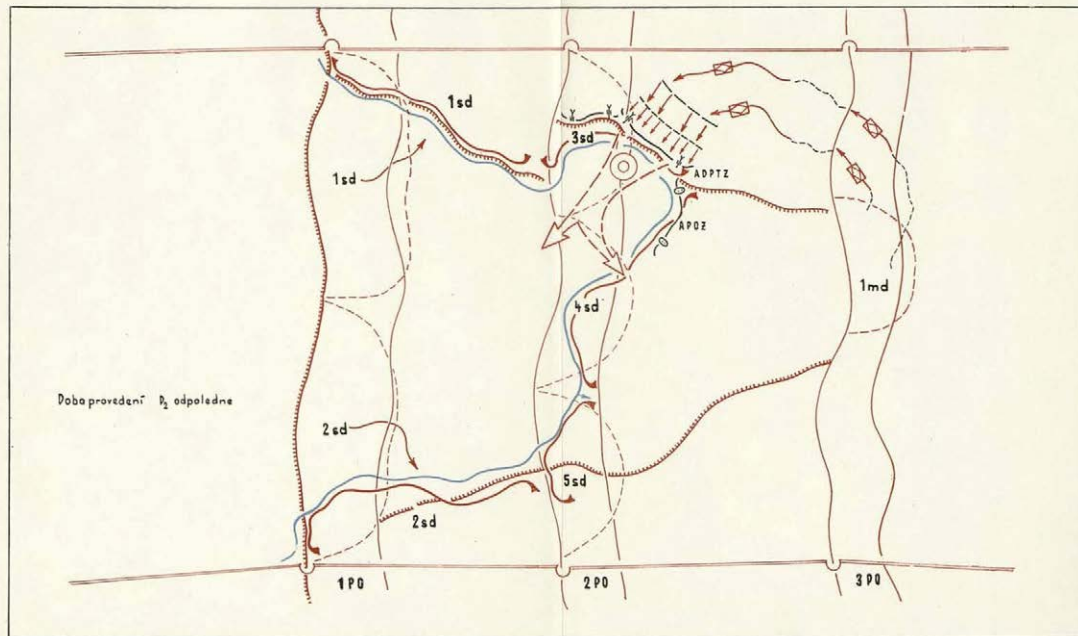

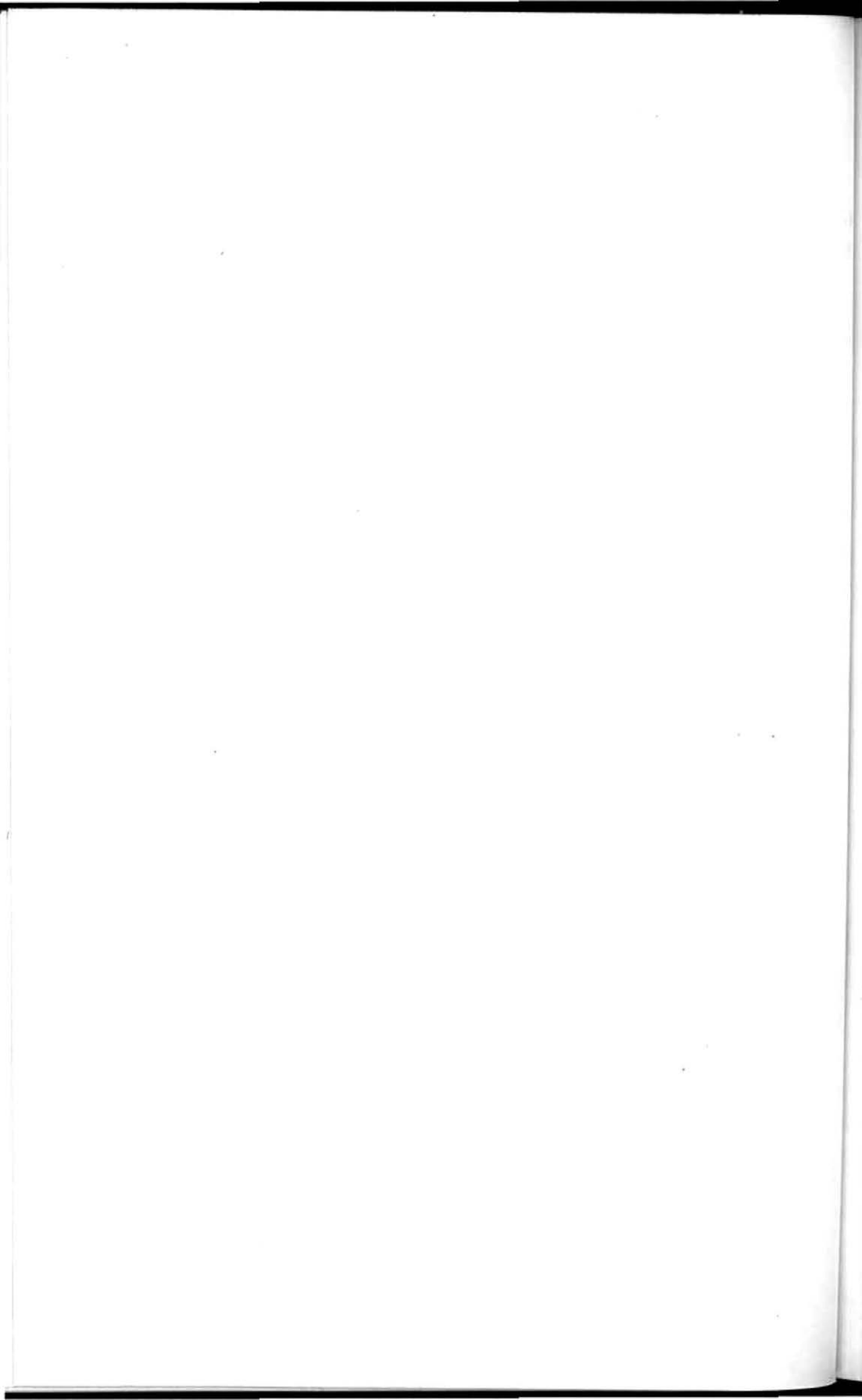
MOŽNÁ VARIANTA PŘEVEDENÍ PROTIÚDERU DRUHÝM SLEDEM ARMÁDY PŘI OBRANĚ PRVNÍHO PÁSMU
OBRANY HLAVNÍMI SILAMI

MOZNÁ VARIANTA PROVEDENÍ PROTIZTEČE md DRUHÉHO SLEDU ARMÁDY PŘI OBRANĚ DRUHÉHO PÁSMA
OBRANY HLAVNÍMI SILAMI

MOŽNÁ VARIANTA PROVEDENÍ PROTIÚDERU DRUHÝM SLEDEM DVOU ARMÁD PŘI OBRANĚ DRUHÉHO PÁSMU
OBRANY HLAVNÍMI SILAMI

